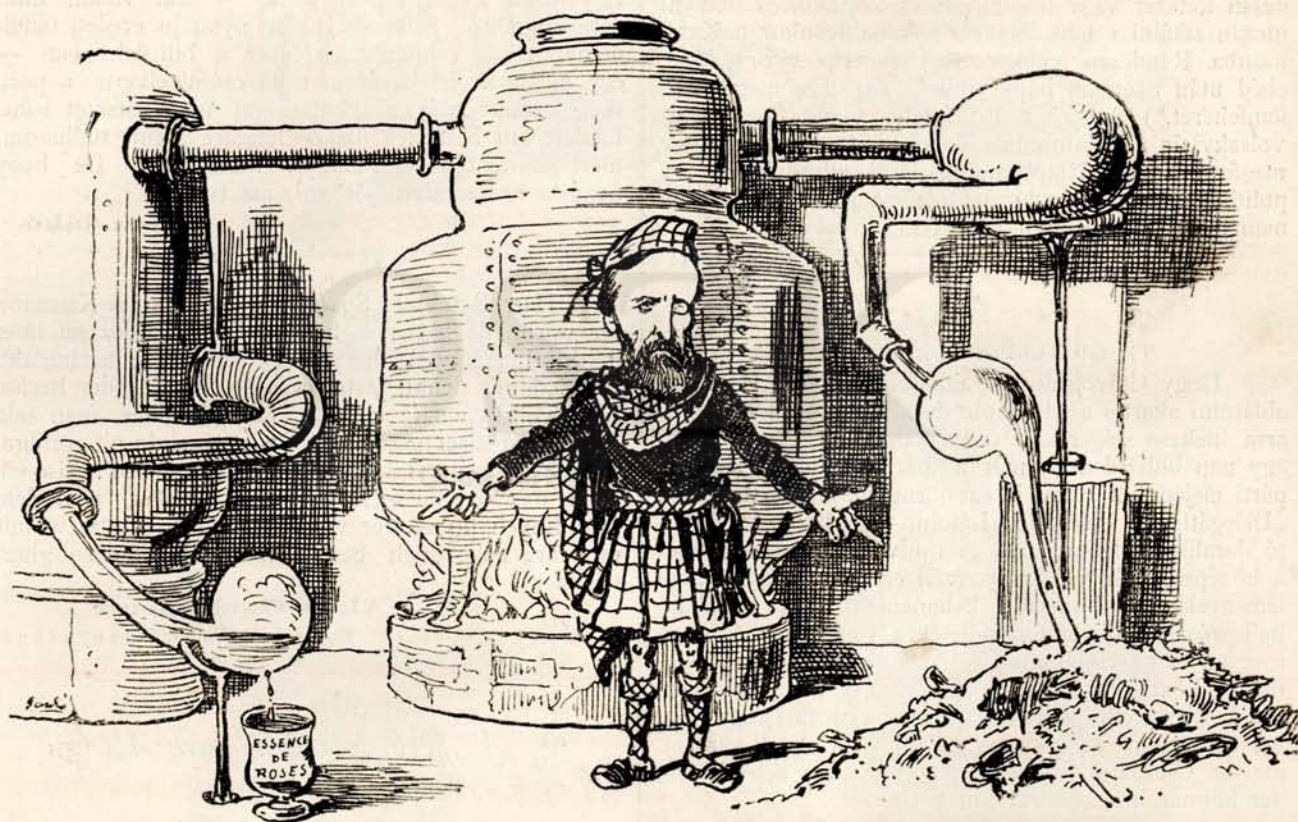

BORSSZEM JANKÓ

Destillation du „Grand Guano.“

— Système Égout. —

— A chemia annyira haladt, hogy a rothadt almából ananászt fejt, a kátrányból bibort, a nyüves bundából cognacot. A mocsok, myladies and gentlemen, relativ fogalom. Old Pam szerint az arany-porszem is szemét, ha nincs helyén s a mocsok sem az többé, ha odakerül, a hova való. Ecco! Mért ne szűrhetnék én szemétből illatot? „Essence de roses!“ Vegyenek rózsavizet!

(„Ellenőr.“ 1873. október 9.)

Mit csinált Csávolszky a Kammonban?

Nyilatkozatok.

T. Szerkesztő úr!

Miután az „Ellenőr“-ben és az ugynevezett „Mmújság“-ban egy egy hadsereg tanu és ellentanu léptették föl azon rendkívüli fontos és hazánk jövő-jének fejlesztésére nagy horderejű tény kiderítésére, hogy Csávolszky urat annak idején felszólították-e a Kammonban, a „Hazánk“ munkatársai közé leendő belépésre vagy sem: engedje meg t. szerkesztő ur, hogy legjobb tudomásom szerint magam is hozzájáruljak e pártéleti nyomós adat kiderítéséhez. Mikor a „Hazánk“ keletkezett, Csávolszky úr napjában rendszeren kétszer vagy háromszor szokott volt a hatvani utcán sétálni s nem egyszer tért be ilyenkor a Kammonba. Rendszeren czukrosvizet ivott czukor nélkül, ebéd után azonban kapuczinust, reggelire meg bőrös kanfehétet.*) Az tehát kétségtelen tény, hogy Csávolszky úr a Kammonban megfordult, de azt, hogy e megfordulás a „Hon“ politikájáról elfordulást vagy politikai pályájáról való lefordulást jelentene, bizony nem állithatom. Ennyit az igazság érdekében.

J ó z s e f,
első pinczér.

* * *

Tisztelt szerkesztő ur!

Hogy Csávolszky ur annak idején a „Hon“-tól abfárolni akart s a „Hazánk“-hoz per mopsz átcsapni, arra nekem slágeres adataim vannak. Cs. ur, midőn egy nap billiárdozott, már a párt-keletkezés azaz a párti elején két izben is ezt dörmögte igen érthetőleg: „Delegáció — delegatio! Látom, nem látom!“ Aztán jó darabig hallgatott. Félóra mulva azonban lapdáját a középső lyuk felé irányozván elkiáltá magát: „belemegyek . . . bumszti! belementem.“ A körülálló hallgatóság e kijelentést a játékra vélte, én azonban megértvén az előbb mondott „delegatio“ es a „belemegy“ közti összefüggést, azt ezennel a t. szerkesztőnek markírozni kötelességemnek tartom, hogy végleg eldöntsem azon nagy jelentőségű kégli-harczot, melybe Csernátoni ur a magyar nemzetet belefalsolva, per kálmántinel sodorni jónak látta.

F r i t z,
markőr.

* * *

T. szerkesztő ur!

Én findzsa vagyok ugyan, egyszerű csésze, de engem is hazám véráztatta földjéből égettek s azért van bennem hazafindzsaság annyi, amennyi egy csésztől várható. Én belőlem itta Csávolszky úr rendszeren kapuczinusait — erre jól emlékszem; de arra

*) A kandlweiss e sikerült átültetéséért fogadja honfői kézszoritását. B. J.

nem emlékszem, hogy e kapuczinusok csakugyan bőrrösek lettek volna-e, mint József állítja. Arra azonban határozottan emlékszem, hogy e kapuczinusok kissé fehérek voltak és Cs. úr rendszerint csak 4 darabka czukrot tett bele, egyet mindig a vizes pohárba ejtetgvén. Erre emlékszem, többre nem emlékszem.

Ama findzsa,

melyből Cs. ur kapuczinozgatott.

* * *

T. szerkesztő ur!

Dákó vagyok. Lehettem volna élczes vessző, érves gerundium, esernyő nyele — de hazám fiatal-sága szórakoztatásának tekintetéből dákó lettem. Nyilatkozatom odavág, hogy Csávolszky úr — aki nagy fuser a billiárdban — velem szokott játszani. Egy izben Tana Szamás urral — aki rólam mint dákó-románról Schmid Julián nyomán eredeti tanulmányt irt — szintén nagy fuser a bilirdalomban — egy partie kéglit játszván, rajta csúful elverte a port. A „Hazánk“ más munkatársával nem játszott soha. Ezalatt mit beszéltek, dákó létemre nem tudhatom, mert fülem nincsen. Ennyit mondhatok. De hogy Szamás ur szeretett bőrrözni, azt tudom.

Ama dákó.

* * *

Herr Retakter! So füll i wäss, ist's im Kammon ser warm, da hat der herfon Schafwollsky szi imer in dribringen winkl hinxezt und had imer nachdenkt. Da habimir denkt, wir er a so denkt, der herfon Schafwollsky, dasz er doh an gschaider man sein muss und alser gseider man wirt er si do nit gombra-mandiren, sag i. I kehne ihm knau und so weise ich auch, dasz er nie nicht beim Hasanc war, weil dem sein Kaveh no szeirer war wi der unsrichte is, womit ih dehre habe mich bestens zumpfföllen, dero ghor-schamer

Aloys Gschladerer

gebrifter Kafödich und feierpursch.

☞ A „jövő század regényé“-ből. ☜

„ . . . a kései körön az üzleti örökben hirtelen kecsületes embert fedeztek fel. A kézdállék nagyduháson neki remtettek s a keldegtalan sebes futás által igyekezett megszökni a kynchelés elől. De nem rechte használát gyors lábának, mert folyton ezt kiabálták mögötte: „Fegyátek meg a kecsületes embert!“ Az üldözött ugyan szintén ezt kiabálta — régi fogás! — de hiába, mert desipték s legott agyanközagáltak.“

1861. { Cs—ni. Elhagytad az 1861-ki alapot, elárultad a hazát!
D. F. Talán még sem olyan nagyon.

1873. { Cs—lszky. Elhagytad a bihari pontokat, elárultad a hazát!
Cs—ni. Jaj, nem tudod te azt, mik azok az idők és módok.

ESTÁN és SANYI

a bécsi közkiállításán.

— Tudományos buvárlatok az összes ismeretek mezején. Utirajzok és kalandok, fölfedezések és vívmányok.

(XI. folytatás.)

(A két bajtárs a svéd osztályba kerül, hol megpillantanak egy dalekariiai mátkapárt.)

Sanyi. Czimbora, a kengyelét ennek a szösze jószágának, náthás vagyok bele nagyon.

Están. De ha nem tudsz a nyelvén.

Sanyi. Egy a szerelem nyelve széles e világon.

Están. Hátha zokul venné az a csepűhaju leány a te udvarlásodat?

Sanyi. S hej, elszerettem már én különb embernek is a babáját. — Jó napot, szentem! Hogy híjják magácskát?

Svéd leány (nem szól, csak mosolyog.)

Sanyi (énekel.)

Kis galambom, szölke bimbóm,
Mit nevensz?
Áldjon meg a három isten
Ha szeretsz.

(A közönségből többen nevetnek; egy rendőr oda lép és csendre inti a dalos férfit.)

Sanyi. (érzékenyen.)

Iszt denn libe ajn ferbrekhen,
Derf man denn nikt czértlik szájn?
Nikt mit szájne libhen sprekhen,
Und szik irer libe írájn?

Rendőr. Ez mind helyes, uram, de át fogja látni, hogy vidámsága kitöréseinek nem jól választotta meg helyét.

Sanyi. Dehogyan bin ik vidám! Im gégentájl, bin ik ferlibt in dize klájne frájla. — Hallod-é, Mariskám, Juczikám vagy minek hílnak, eszem azt a búzavirág-szin szemedet! (Megcsipi az állát.)

Felügyelő. On ny touche pas, monsieur! Nit berühr Objekt, mein Err!

Sanyi. Mit objectum? Az ily kis leány nem objectum, hanem subjectum. — Hanem azt meg kell vallanod, Esvány, hogy kedvesen veszi a karazérozást.

Están. Meghiszem azt — mikor ki van t ö m v e! (Kaczag.)

Sanyi (megütözve.) Kitömve?! Ki merete? Ki tette? Honnan tudod? Hát Svécziában ez a divat? Hiszen erényes országnak tudom én ezen országot.

Están. Ne szeleskedj, nász uram. Kenderkóczczal van az kibeelve, meg lúszórral.

Sanyi. Hm! vagy ugy! Bizony kár érte, hogy nem eleveny. Érdemes volna, életet ójtani bele.

(Körülsetálnak az osztályban, sokat állnak-ácsorognak, míg nagyfáradtan leülnek. Ülve is lehet nézni a világ remekeit. A teremben meleg is van, s egyszerre csak azon veszik észre magukat, hogy szépecskén elaludtak. Az egyik fő-ajtón egy csoport lánykát

kísér be a nevelő-intézet igazgatónöje. Meglátva a két szunditót, kíváncsian lépnek oda.)

Nellike. Nézze csak, madame, nézze! Itt is két kitömött alak. Valjon mi nemzetbeliek?

Madame. Ah, voyons! In deed, eredeti! Elég jól vannak csinálva.

Emmeline. Milyen valóságos az arcz rózsaszíne!

Alice. S az attitude mily természetes!

Madame. Eh bien, kisasszonyaim, melyikök mondhatná meg nekem, hogy mit fejez ki ezen két alak?

Georgine. Marius Babylon romjain.

Eglantine. Persze! Jeremiás Carthago romjain.

Nellike. Én tudom, én tudom! (Hadarva:) Calypso! Calypso ne pouvait se consoler du départ d' Ulysse . . .

Madame. Taisez vous donc, petite sotté!

Eglantine. De milyen élethű! Nem állhatok ellen, megtapintom az orrát. (Megteszi. Az érintésre fölébred Están és álomittasan néz körül. Sanyi is fölérez a zajra és nagyot ásít.)

Madame. Valamely rugóját találta megnyomintani, Eglantine. Nem tudja, hogy tilalmas a tárgyakhoz nyulni? Már most hogyan fogja megállítani?

Sanyi. Micsoda libavásár ez itt!

Están. Ki merete az én orromat megtapintani? Így neveli az asszonyság a gondjaira bizott kis leányokat?

(A kisasszonyok visítva szétfutnak s az igazgatóné újultán rogy egy kanapéra. Tableau.)

Sanyi. Komám, nagyon meleg van.

Están. Bizony, szokatlan időjárás ez.

Sanyi. Komám, gondoltam én is valamit.

Están. Ne bolondozz hát!

Sanyi. Nem csak neked vannak eszméid.

Están. No no.

Sanyi. Czimbora, hátha betérnének valami italos helyre?

Están. Csakugyan vannak gondolatid. Gyerünk Sanyó!

(Betérnek az olasz csárdába, hol a két csinos olasz lány siet nyájasan eléjük.)

Cadinella. Commandano signori? Liquori, vini, malvasio, bierra, sorbetti e tutte sorte di formaggio, giambone, tutte sorte di caldo e freddo.

Sanyi. Jaj lelkem, non si kerepelando parlando, mert nix verstando. Avete un italo kaldó?

Cadinella. Caldo? Ma si!

Sanyi. Apport mihi frisko kaldó, sono somjascio valde nagyon.

Cadinella. Capisco signore! E lei?

Están. Un porcióné frorinato chemegnio — kemény fagyaltot cum glacie. — Come si chiama, bella ragazza?

Cadinella (kaczagva.) Én Cadinella vagyok, a barátém meg Gilda!

Están. No, a Gilda nekem szolgáljon, Kádinella meg a barátomnak. Servate al mio amico Sciagni. (A lányok elszaladnak s csakhamar megtérnek. Están elé fagyaltot tesz Gilda, Sanyi elé párolgó teát Cadinella.)

Sanyi. Hó, hahó, amicissima piccola muzika! Hiszen ez forró, nagyon meleg. O domandato kaldó.

Cadinella. Hiszen ez kaldó, meleg.

Sanyi. Hogyan? Hát kaldó nem hideget jelent?

Están. Azt ám nimetül, de nem taljánul!

Sanyi. Gallo scipione! Kakas csípje meg! Már most csakugyan ezt a herbateát kell meginnya az embernek. Hogy a diavolo fordítsa ki a grammatikáját!

(Folytatása a jövő számban.)

„Véleményes jelentés.“

— A fővárosi igazoló bizottságból. —

Nem igazolhatók:

Fancsal János, mert üveges. E minőségében t. i. azon helyzetbe jöhet, hogy a városház bezuzott ablakait magának szegezve megreparálás végett: korteskedést indíthatna a képviselők közt a maga érdekében.

Glück orvos, mert két néven is fordul elő. (Természetesen, mivel ketten vannak a testületbe választva: az egyik Izsó, a másik Ignác.)

Vadnai Károly, mert „fővárosi“ lapokat ad ki, ami által verseny támadhatna a két fél közt, Budapest is adván ki fővárosi lapokat, azaz adóczédulákat.

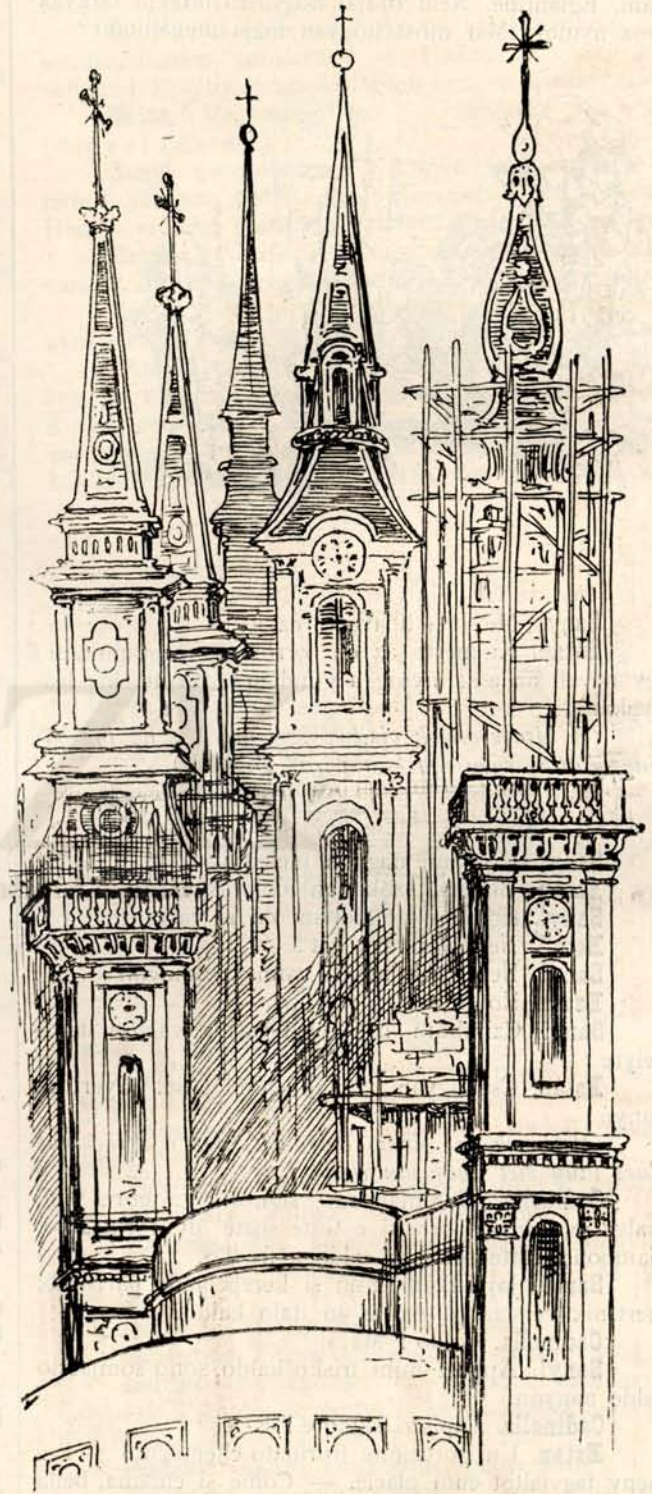
Spitzer Gerzson, mert szab. királyi. Budapest is szab. királyi lévén, a véleményes jelentés szerint két szab. királyi egy tanácsteremben meg nem fér.

(Elég.)

Fővárosi építkezés.

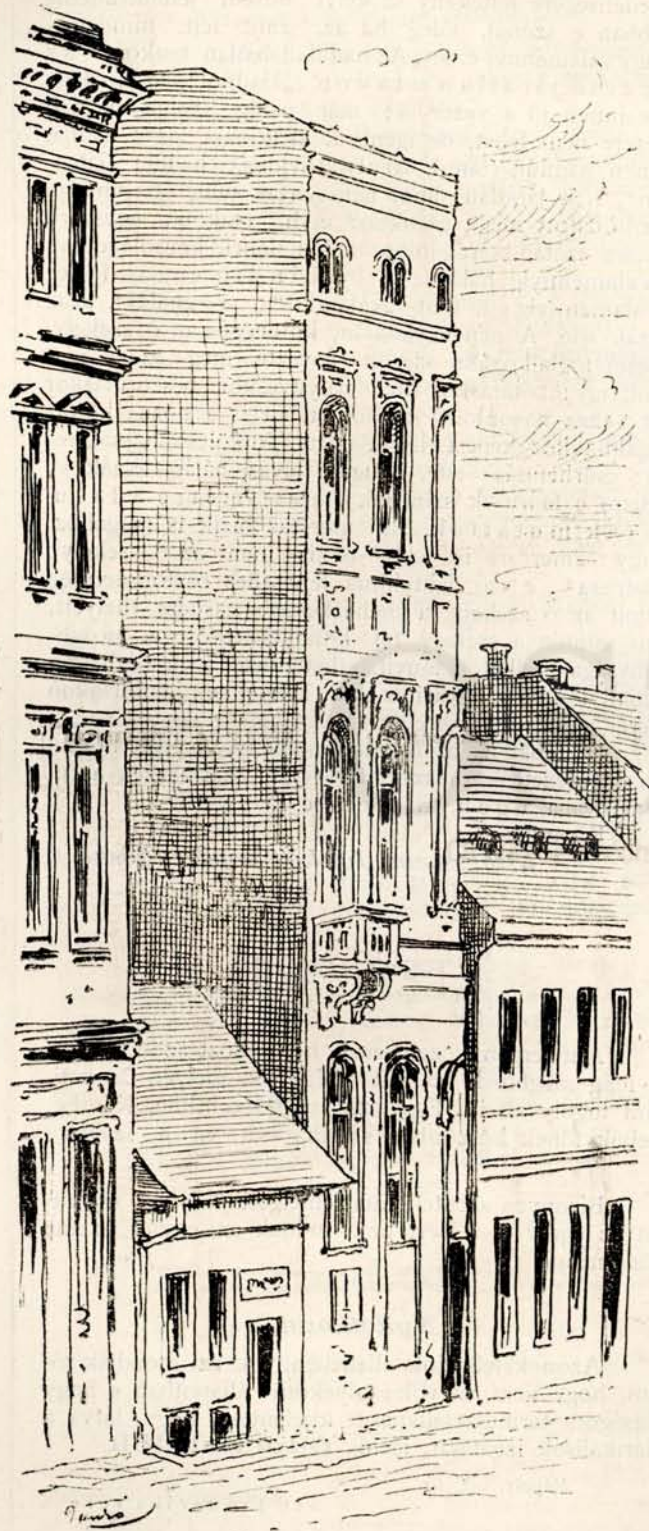

Ezek voltak eddig azon magasba nyuló tornyok, melyek már messziről hirdették az idegeneknek hogy fővároshoz közelit. De amióta buknak és leégnek —

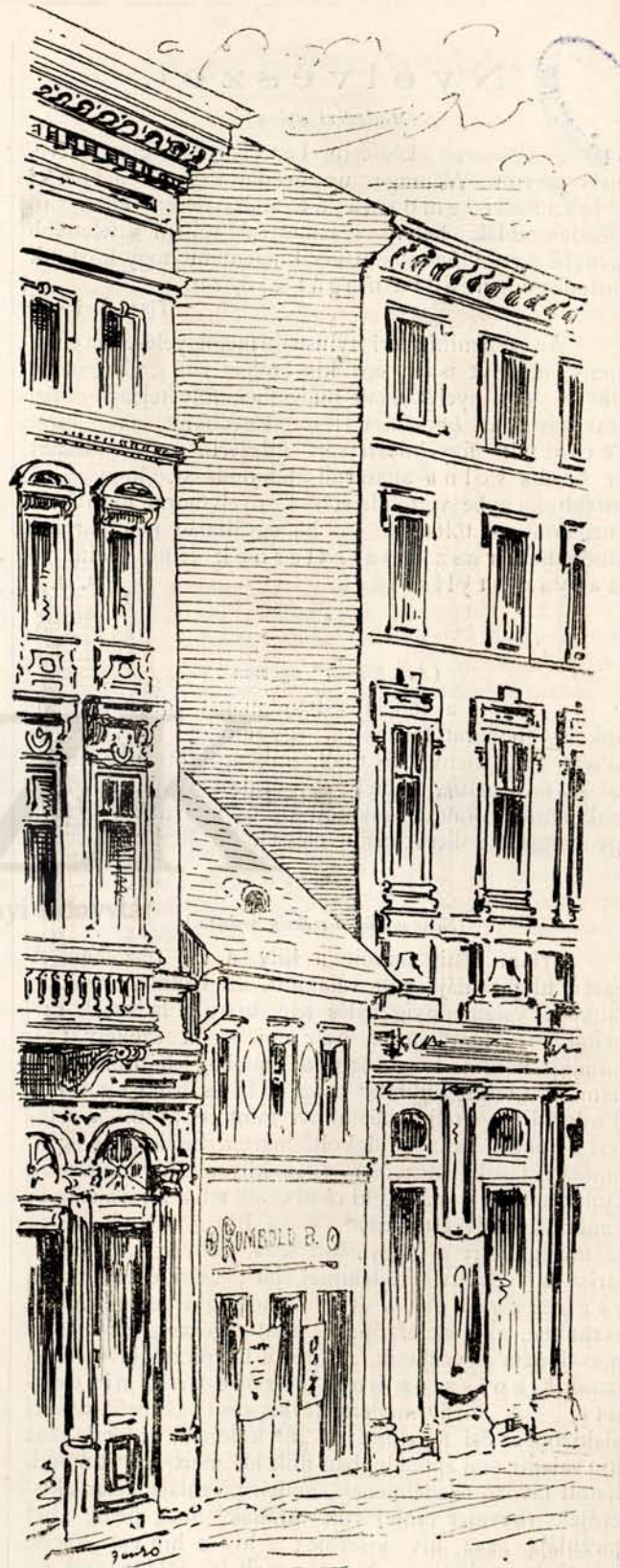

azóta szent kürtöket emelünk. Vezeklésből bizonyosan. Ez idő szerint négy templomtornyó épül Pesten, egy meg nem régiben épült föl. Ez a terézvárosi, azok a két görög torony, a szervitáké s a Lipót-bazilika negyedik tornya. Már így csak boldogulunk.

Fővárosi építkezés.

A középütt magasodó épület ott diszlik az alsó Dunaparton. Homlokzata $2\frac{1}{2}$ ablak. A zenében is van ilyen: „unterbrochener Dreivierteltakt“.

Ezt a benszeru't kalitkát meg ott élvezhetjük szemben a Sándorutczával. Kár volna kisajátítani. Jó lesz odaszállásolni a közmunkatanácsot.

Nyelvészet.

(Miniszteri stylus.)

„... egy közlésre lettem figyelmeztetve, mely szerint Weninger ur beadta volna elnöki állásáról lemondását. Bár izlésem ellen van mendemondák helyre igazításával tölteni „felettebb igénybe vett időmet“, mégis kijelentem hogy köztünk surlódás nem adta magát elő, sat.

Tisza Lajos.

Az ezen miniszteri stylusnaki megfigyeléséből eredmény, mihelyt ismét egy kis budget-vita „adja magát elő“ — egy nyelvtannak budgetbei fölvételének megszavazás alái bocsátása lesz. Egyébkint azon hírre lettünk figyelmeztetve, miszerint a miniszter ur beadta volna állásáról lemondását, hogy „felettebb igénybe vett idejét“ a nyelvtanrai fordításrai buzgalommal töltse ki — ha egyáltalán nem tartaná különbnek rossz miniszternek lenni, mint jó magyar stylistának.

B. J.

(Az „Ellenőr“ nyomán.)

„... s a föllekesebben magát fölemelő szónok egy poharat fölemelve, egy modor mely régen ki van már menve divatból, ráköszöntött egy toasttal az ünnepeltre, a mely egy óraker vevén kezdetét csak három óraker csukatott be és melynek végszava így hangzott: dicső férfiu, célessék ön által!“

(Somogyi ur ó-székely stylusa.)

„Hám testig bukolt a kily a Bü rengében. A pászu hi piczulája volt valamütt, az hadfilá, lábatlan taukon, valamennyig hálás felé, bizre a fadrusak szineltek.“ („Hám“, azaz három — a székely t. i. mindig három lovat fog a hámba; három, röv. hám — „testig bukolt,“ azaz teljes hétig bujdokolt — teljes hét annyi mint egy tömör időtest; bukolt, azaz bujdokolt, mert a bujdokolás apró bukdácsolások lánczolata — „a kily a Bü rengében“; „kily“ azaz a király, ki rá ül v. áll, tehát királ a népre; euphonia kedveért „kily“ — „a Bü“, a buk egyes számban, mert a magyarban a fa, kenyér, sat. singularisa is collectiv értelemmel jár; „rengében“, t. i. renetegében; a „teg“ középrag a beteget hozza eszünkbe, ami az erdőnek, mint egészségnek fogalmával nem egyezhetik. „A pászu hi piczulája volt valamütt“: a pásztor fiu kísérője volt mindenütt. — A „torfi“ modern névképzés (l. Bátorfi) kiveszi alakjából ez ősi fogalmat; a „fi“ különben is kicsi, azaz ifju valami, ami annál jobban illik ide, mert „pá“-t mondhatott távozó fejedelmének, ámbár piczulája, azaz „kísérője“ (keveset érője) volt urának, még pedig „hi“ piczulája, azaz hiv kísérője; a hiv a hiu-val fölcse-reltethetnek, lévén a hiuak székely földön más ér-

telme; azért „hi“ s „valamütt“, azaz valamennyütt, vagyis mindenütt; mert valamennyi az minden; az eredetiségére féltékeny székelyt misem jellemezhetné jobban e szónál, főleg ha az, amit félt, minden-e, vagy valamennyi-e. — „Az hadfilá lábatlan taukon“: a z vezeté járatlan utakon. „Hadfiol“, azaz vezet. De innen jó a vezér is; már pedig szolga urának vezére nem lehet, de igenis közkatónája, azaz hadfia, innen hadfiúl, (tanul, lazul) röviden: hadfil; „lábatlan“, t. i. járatlan; ahol nem jártak utat, ott láb sem fordulhatott meg; „taukon“ e. h. utakon; egyszerű kecses szótag-csere, mint: kalán, lékri, kocsoládé sat. „Valamennyig hálás felé“ = mindig észak felé; „valamennyig: l. fönt „valamütt“; — „hálás“, azaz észak felé. A nép egyáltalán, különösen az ó székely, mezei foglalkozásai szerint nevezte meg az év szakait, így: takaráskor, kendernyűvéskor, beszoruláskor sat; ehez hasonlólag az ég tájait is a hozzá kötött fogalmakhoz képest viszonyította. Tülkölés=hajnal, kelet; csürhefutás=este, nyugat; alvás, hálás=észak. — „Bizre e fadrusak szineltek“, azaz: merre a fasudarak mutatnak. Aki mer, az bizik is magához, s így: „mer“-re is, „biz“-re is ment az ó székely; „fadrusa“; e szó daktylikus lejtéséhez ösztönszerűleg hajolt az ó székely, a nehézkesebb fasudak helyett, ami szintén a székely faj könnyebbetvősége, mozgékonyága mellett bizonyít, ellentétben a királyhágón inneni lomha magyarhoz, aki kényelmes jámbusokon szeret andalogni, stb.

Ez tehát az az ó-székely nyelv, melyet Somogyi ur fedezett — azaz talált föl; származzék a tudományába a geh, a cseh és a nyeh.

Kivánják

A „Borsszem Jankó“ nyelvtudásai.

CLERICALIA.

Antwerpen közelében a hívők közt azon nyirkos és félig megfűdelt szalmát árulgatják, melyen a vaticáni fogoly alszik. Egy szál ára 50 centime. Kérdés: melyik főnek köszönheti származását ez a szalma?

Bizonyos szentek mért emelgetik folyvást szemüket az égbe? — Mert nem tudnak az ember szeme közé nézni.

— Nyilatkozat. —

Azon kételkedők ellenében, kik azt mondják rólam, hogy nem vagyok folyékony állapotban s hogy higságom természetellenes: kijelentem, hogy, látva a klerikálisok izgatását, igenis **fölpezdülök**.

Nápoly, oct. 15.

Szt. Januárius vére,

Hunfalvy „balti utazása“ az orosz cenzura előtt.

— Válogatott államfőlforgató részletek. —

2. lap: „Midőn Oroszország határát átléptem, a nap hanyatlóban volt.“ (Hunfalvy tehát Oroszország napját hanyatlónak állítja. Eltiltatik.)

3. lap: „Midőn Sz.-Pétervárra értem, mely sötétség uralkodott.“ (Nem igaz! Ott fölvilágosultság uralkodik, habár rendőrileg féken tartatik. Eltiltatik!)

4. lap: „A Neva jégbilincsei . . .“ (Ez hamis színben tünteti föl intézményeinket; a mi bilincseink nem jégből valók. Eltiltatik!)

Ugyanott: „ . . . és jégtorlaszai . . .“ (Micsoda? A mi fővárosunkban torlaszok? Mars a tűzbe!)

5. lap: „Az orosz határok . . .“ (Oroszországnak nincsenek határai! Ez még politikánkat akarja korlátok közé szorítani. Eltiltatik!)

6. lap: „Hogy a nyusztrémnek kelete van-e?“ (Hiszen ez a keleti kérdés! Eltiltatik!)

7. lap: „Finnország fővárosa Helsingfors.“ (Ez el akarja szakítani Finnországot Oroszországtól. Minden orosz tartomány fővárosa Sz. Pétervár és nem más! Eltiltatik!)

8. lap: „Ha oroszul értenék . . .“ (Tehát nem ért egyet velünk! Eltiltatik!)

9. lap: Rágyujtva csibukomra, vidáman füstöltem ki ablakomon.“ (Tehát bevallja, hogy gyújtogatási szándéka volt, melyet részben valósított is, és hogy vidám hangulatot keltett benne, midőn látta, hogy láthatárunk egy kissé beborult. Eltiltatik!)

10. lap: „Másnap elhagytam Oroszországot.“ (Tehát Oroszországot elhagyott, izolált állapotban tünteti föl. Eltiltatik!)

11. lap: „Itt hallottam az utolsó orosz szót.“ (Hát vége volna már Oroszországnak és nyelvének? Eltiltatik!)

12. lap: „Helsingfors igen csinos város . . .“ (Hogyan mondhatja ezt csinosnak, midőn épen Pétervárról jő? Ez a főváros indirect lealázása. Eltiltatik!)

13. lap: „Viribus unitis . . .“ (Ez gunyolása a görög nem egyesült vallásnak. Eltiltatik.)

14. lap: „Péter cár . . .“ (Tehát megtagadja tőle a „Nagy“ jelzőt. Eltiltatik!)

Stb. stb., minék következtében a könyv csakugyan a muszka „index“-re került.

* Frohsdorfból. *

IV. Henrik azon volt, hogy minden alattvalójának **tyuk** legyen fazekában. V. Henrik tovább megy, mert az, mit hűveinek fazekába szán, bizonyára nem lesz egyéb mint **kaesa**.

Az „Ellenőr“-ből

Kiadói szó.

T. olvasóinkat, kik már eddig is annyi érdekelte követték lapunk annyira új és változatos tárczáját, ismét néhány örömhírral kell megijesztenünk. Miután „Jane Eyre vagyis a lowoodi árva“ című ujdonatu regény az összes haza osztatlan tetszését kivivta és Montesquieu, ez ujonnan feltűnt hazai ellenzéki csillagzat „perzsa levelei“ még külföldön is oly feltűnést okoztak, hogy azokat már a mult század közepén lefordították francia nyelvre, nemkülönben egyik utolsó tárczaregényünk, Hawthorne magyar író „Ujjászületés“-e az „Ellenőr“ révén már is az angol közönség kedvence lett: bátorítva érezzük magunkat, hogy e pályán tovább is haladjunk.

Az október-decemberi évnegyedre egy kezdő, de már is hirneves írónk, Racine János, „Phaedra“ című regényét, melyet az dramatizálva a párisi Burgszínháznál is benyújtott, fogjuk közölni, mely tárczilagosan tekintve, remekműnek mondható. Ezzel fölváltva mint helyi tárczákat Junius leveleit szándékozunk közzétenni, melyek a késő őszi zimánkos idejében kellemesen fogják visszavarázsolni olvasóinknak a szép juniusi napokat.

Igen nagy meglepetéssel fogunk szolgálni a karácsoni ünnepekre is. Szemere Miklós veterán költőnk oldala mellett ekkor Shakespeare Vilmos zempléni megyei hajdani táblabíró hátrahagyott s eddig kiadatlan sonettjeiből mutatunk be egypárt és Dumas Sándor „a hármas muskotály“ című 13 kötetes novelláját, melyben az alföldi dohányja játsza a főszerepet.

Az 1874-iki évfolyam tárczájában Mózes pseudonym író „Öt könyvem“ című új munkája, Hyrtl hazánkfia „Boncztan“ című regényes korrajza, „Saturday Review“ című 1817-iki angol regény fordítása (Amica tollából), Bulwer „Eugen Aramja, a brit irodalom e legujabb gyöngye (Amica fordításában) s szivnemesítő olvasmány képen Flügel angol-német és német-angol kézi szótára (Amicus által magyarítva) fognak megjelenni. Kritikai rovatunk munkatársául dr. Kant Manó tanárt sikerült megnyernünk, ki lapunk számára „A tiszta ész birálata“ című cikksorozatot ígért.

Az „Ellenőr“ tehát ezentul is, mint eddig, hiva marad régi jelszavának: „Régit, de kopottat.“

Az „Ellenőr“ szerkesztősége.

Találós mese.

Mi ez? Mindnyáján benne bizó gyermekei vagyunk és mégis mostohánk.

Itatott, etetett — táplálni mégsem tud.

Megfejtés: „Honatya.“

Nincs előléptetés!

— A hivatalnok-kérdéshez. —

Koplal Miserus (fogalmazósegéd.) Ugyan kérlek, halj meg egy kicsit, hogy avanszírozhassak.
Böjti Lebzel (fogalmazó.) Csak várj félévig; addig reménylem éhen halok.

THEATRÁLIA.

Servus Marczy! Czimbora, pajtás! Jól fogadtunk úgy-e, tapsban nem smuczigoskodtunk és koszorúval is hajigálótunk. Az egyik koszorúdat kérlek add át Nagy Imrénének — őt illeti részedről hála fejében. Az ő művészete őrizte meg a te emlékedet.

A koszorú mellé meg írjad oda ajánló sorokul ezt: Imre! mióta te anyira bizol magadhoz, mindenki elvesztette bizodalját hozzád. Legyen kisebb a magadban való hit, akkor nagyobb leszen a másoké tebenned.

Csak aztán Marczy pajtás, ne kezdj megint — komédiázni. Tudod pajtás, az a csillag ott a magasban, a dicsőség csillaga nem füstökös ám, hogy a farkába lehessen kapaszkodni. A mind erősebben való kiabálás még nem fokozódás, hanem megereszkedés. Valamivel kevesebb mindig valamivel több. De úgy ám, pajtás!

Játszál úgy, mint az apád beléd őjtotta. Az ő szobra a színház előtt nem sokat ér — légy te eleven monumentuma.

A monumentumot — tudod magad is — faragni szokás. Faragd ki magadat, nyeld el, a Musa is megáldjon! azt a pár ökröndöző, kukorékoló, kárvallott, sóhajtozó, régi hangot és teremuccse! itészetnapig is elárulhatsz a kritikával egy gyékényen.

Te pedig Ofélia, eredj a — penzióba.

Paulayné hősmamájától úgy megijedt az electrumos lámpa, hogy rögtön szörnyet repedt. Minden élesztési kísérlet hasztalannak bizonyult. Gyufalánggal égő teremtette!

Paulaynének Hamletné asszonyságban történt gyászese egy szerű; már meg van fejtve. A t. művésznő — mint halljnk — csak későn értesült arról, hogy nem „özveggy Ónodi Kulcsár Nagy Istvánné“ földesasszonyt játsza a „Betyár kendőjé“-ben, hanem Dánia királynéját, aki szintén földesasszony ugyan, csak hogy több földje van, mint az előbb nevezett asszonyságnak. Ily tévedések kikerülésére jó lesz az igazgatóságnak nemcsak a telekkönyvezés, de a jó ízlés végett is jövőben felügyelni.

Ketschkemetty Aurel oroszához.

Oraschág!

Mondom ünnek valamit: ha az embrnak van üvegéből a házotetetője, n e m o k o s c h a másch házra dobálni küveket. De mikor feuerfest a háza teteje és dobálja megisch küvekkal a szomszéd „őj polgertársch“ övegтетőjére: e z n e m n ó b e l.

Ün tartozza a keresztinyekhez, a miknek van ed jó biztosított poziczion régótátul fogva; talán ugyanakortul óta fogva, mótátul óta minket onand kisteigerolt a keresztinygyi szeretet. Akár hun letelepöltünk minket, mingyár jütt edj gój és bezótta a mi jenge öveg házonkat. Most kezdenénk mán kübül, téglóbul építeni — de ünnek nem esik jó ez a igykezés és a fris falaknak nekitámoszkozja magát és szeretne bedünten. Gewalt vun ü Tapferkeit!

Sojználék, ha ez volna a madjar puletika. Szerentschere, ün csak a maga puletikáját szerkeszti. Es nadj rebachal. Tschinálom ünnek ezt a komplimentot.

Ha ünt nem tartom nóbelnak, ere rá adta ün okot. De hogy nem is tartscham ünt okosch embrnak: én úgy éljek, aztat nem vártam volna üntül — mert ün azon keresztinyekből való, a mik százszorota zsidóbb a zsidónál.

Ha esett az én kavicsom az ün orára, fogja meg az orát. Ha kitschit megötötte, nem baj. Adjon hálát a Jézos Mária Mózesnak, hoid én nem vadjok a Dávid királ es ün nem van edj óriás.

Gottes Sege bei Kohn!

Servos, herr von Ketschkemetileben! Vadjok mit Hochachtung

Spitzig Iczig,

ischmeretesch tscholádapa és hazaphi.

KERTÉSZ és EISERT

Pesten, Dorottya-utca 2. sz.

KERTÉSZ és EISERT

Pesten, Dorottya-utca 2. szám, a „magyar király” című szállodával szemközt ajánlják a következő

SPORT-CZIKKÉK

dús választékát:

Vadászfegyverek.

Egyszövű percussió fegyverek félig agyazva frt 6.50, 7.25, végig agyazva pat.-csavarral frt 7.50. Rubancsövű madárfegyverek frt 12.50, fu-fegyverek frt 0.25 12 frt.

Kétsövű percussió fegyverek vascókkal, diófa agygyal frt 13, patent-csavarral frt 14.50, finom Rubancsövekkel frt 20 22, finomabb különemű damaszkövekkel frt 23, 26, 30, 33, 36, 42.

Hátultöltő kétsövű

Lefauchaux-fegyverek. 12-es és 11-os caliberűek Rubancsövekkel 31-42. Moire, patkószeg, rózsza, angol és Bernárd damaszkövekkel. kiállításuknak megfelelő arányban 50 frittól kezdve 95 frt.

Hátultöltő kétsövű

Lancaster-fegyverek. legújabb szerkezetűek. Rubancsövekkel frt 50, finomabb különemű damaszkövekkel 55 frittól kezdve 95 forintig.

Uj találmányok:

Henry-Rifle amerikai hátultöltő, ismétlő golyófejtő, melyet 1/2 perc alatt 16-szor 1000 elszűti, 900 lépésre belőve Ára 145 frt.

Bővebb leírásával s rajzával szívesen szolgálunk. **Gaubert-féle** hátultöltő egyszövű kerti madárfegyver, diszesen kiállítva, darabja 31 frt.

Wernld-féle Pürschstutzok darabja 52 forint.

Wernld hátultöltő ezéllövő fegyverek. lövedék számára, szilárdan készülő kis (9 m/m) golyókra frt 75.- Wernld-féle áres és töltött patronok, gyutacsok, 1516-készületek sat. gyári árak mellett

Írásheli megbízások gyorsan s figyelemmel eszközöltetnek. Meg nem felelő tárgyak visszatetnek

Figyelmeztetés. Minden tőlünk vett fegyver helyett, ha az bármily okból 14 nap alatt változatlan karban s bérmentve küldetik vissza, más fegyverrel szolgálunk, vagy kívánatra a vételárk terítjük meg.

Rajzokkal ellátott kimerítő árjegyzéket kívánatra küldünk.

A vadászat egyéb kellékei, u. m.

Töltény-hüvelyek.

Lefauchaux-félék 16, 14, 12 cal. II. rendűek ezre frt 15- — — — 20.- 24.- 26.-

Lancaster-félék II. rendűek ezre frt 24- — — — 25.- 27.- 28.-

Lökupacsok minden létező nemei. — Fojtások különféle nemei percussió és hátultöltő fegyverekhez.

Töltő-készületek, cartoucheok, övek és táskák hátultöltő fegyverekhez. Vadászkürtök és sipok. Madárszörök. Nyultáskák. Csutorák és poharak. Fegyvertokok és Fegyverzárók. Löportáskák. Pinczetokok. Kutya- és nyasravatók. Löportáskák 1-6 font. Étkész-kosarak. Löportáskák. Vadászkések és gnyj-tőszerek. Szarvasgyilkok. Söröztacsók. Fegyverszíjak.

Revolverek.

Mignon és marok-revolverek, legkisebb hatlövétű védőfegyver, frt 7.50-12.

Lefauchaux-revolverek vont csövel, hat, ugyanannyi másodpercben egymásután elszűhető lövéssel: 7, 9, 12 m/m

Egyszerű simák frt 10, 12, 14.- Szépen vésettek 12, 14, 16.

Finomabbak, díszes véssel, arany- és ezüst berakattal, elefántcsont s egyéb finom agyakkal kiállításukhoz aránylag 7, 9 és 12 m/m öblűek frt 18-30

10- és 12-lövétű Lefauchaux-revolverek frt 25 40.

Scharps-féle amerikai zsebrevolverek, 7 m/m frt 21, 9 m/m frt 26.

Középen gyuló (Centralfeuer) revolverek 7, 9, 12 m/m frt 15, 20, 24.

Percussió zsebpisztolyok. Egyszövűek párja frt 26-6 frt. Kétsövűek 4.80-9

Bock-pisztolyok párja frt 9 12.

Flobert szobafegyverek. Nem durranván, szobában és a szabadban mulattató gyakorlatokhoz a ezéllövésben ajánlandók, kisebb madarakra is használhatók.

Flobert-pisztolyok 6 és 9 m/m öblűek dbja frt 9, 10.50, 13.50, 14.50, 22.

Flobert-puskák frt 18, 20, 21, 28, 29.

Vas ezéllövőek ezekhez, kisebbek kiugró behúzóval frt 4-5.50, nagyobbak behúzóval és elsülő mozárral frt 9.50

Flobert-féle töltények. 6 m/m öblűek golyóval, madársöréttel, száza 60 kr. frt 2.-

9 m/m frt 2 20 frt 3.30.

Revolver-töltények. Lefauchaux-félék, biztosan megtöltve, cal. 7, 9, 12 m/m száza frt 3.20, 3.80, 4.20

Minden nagysága. Scharps-féle vagy ezéllövő gyuló, és közepen gyuló (Centralfeuer) revolver-töltények készletben tartatnak.

Fojtások különféle nemei percussió és hátultöltő fegyverekhez.

Lovagló szerek.

Angol nyergék dísznöbörből urak számára, 15 frittól kezdve.

Hölgy- és fu-nyergék. Kengyelvas-szíjjak frt 2.50, 3.30.

Finom terhelők és kötél-terhelők frt 2.50, 3.30.

Angol kantárok frt 2.65-10.

Kötőfékek frt 2.50. **Izzasztók** frt 8-5.

Kengyelvasok fluk és urak számára, párja frt 1.50-2.80.

Nyerges-zablák frt 1.75. **Feszítő-zablák** frt 2-3. **Beragó-zablák** 40 kr.-1.20 krig.

Sarkantyúk minden nemei 80 krtól 2 frt.

Koosizó-ostorok 55 krtól 15 frt.

Lovagló-ostorok 80 krtól 15 frt. **Agarászó-ostorok** frt 8-10. **Ujvárosi agarászó-ostorok.**

Lömértékek, rugany löblőmentők. Istálló-lámpások, kitűnő francia készítmény 3 nagyságban frt 1.70, 2.40, 2.90.

Kwi-da-féle Restitutio-Fitid, igen jeles udító, erősítő szer lovak számára üvege frt 1.30.

Vívó-eszközök.

Vívótőr (Rappier) frt 3.30, vívókard frt 5.80, acél vívókard frt 16-24 Rappier-keztű frt 3.80, vívókardkeztű frt 4.50 Pléh manchett frt 1.40 Rappier álarz frt 4.- Rappier-plastron frt 3-6 Vívókard-álarz frt 10.50 Vívókard-astron frt 20-22

Torna-golyók öntött vasból, minden nagyságuk bontja 25 kr.

Tornaszerek, nevezetesen: kötélhácskók frt 5.- **Trapezek** frt 4.20, kötélkarikák frt 4.75, mászkötelek frt 3.- sat., valamint tökeletes készletek.

Rugany in-erősítők frt 3-4.50. **Angol boxerek** frt 1-3.

Véd-marokgyűrűk, zsebben hordható igen ajánlandó védőfegyver 55 kr. frt 1, 1.50, 1.80.

Lovagló- és vadász-lábyuk

(Kamaszköny) különféle nemei, szintuge az annyira kedvelt, angol legging-ek készletben tartatnak.

Vízmentes rugany eső-öltönyök ujakkal és fejfedővel, minőségük s nagyságuk szerint frt 10-19.50, koosizó- és lovagló-öltönyök fejfedővel frt 16-21, drappszínű öltönyök és kopenyek frt 17-28.

Honvédtisztek számára alkalmas, szabályszerűen kiállított kopenyek frt 18-30.

Angol szivartárak

válba függeszthetők 25-75 dbnak frt 3.80, 4.80, 5.70

Kettős távcső

8-szoros lencsékkel, s inkább mint szabadban a legnagyobb távolságra használhatók, diszes bürte ban, válba függeszthető szíjjal frt 20

Dohányvágó gépek

magazok részére, kitűnő szerkezetűek, kisebbek frt 16.-, nagyobbak frt 20.-

Francia felkötő órák

36 óráig járó művel s felkötővel dbja frt 7.30

Horgalászat kellékei.

Halászbótok, hosszabbhátú, 40 krtól 50 frtig kerekkel frt 15-18. **Zsinnorral ellátott** kész horgok 12 krtól 1.50 krig, angol halhorgok, stb.

A korcsolyázás kedvelőit

ertesítjük, miszerint az ezen mulatsághoz alkalmas időnyben, a korcsolyák olcsóbb mint legelőnőbb s legújabb szerkezetű nemeit tartjuk készletben.

dús választékban tartatnak készletben.

Vadász-disztárgyak, vagyis szavasszarvából összeállított fegyverfogások állatfejek sat. részint készletben tartatnak, nagyobb tárgyakra vonatkozó megbízások elfogadtatnak.

A legbiztosabb és legkellemesebb szer

váltóláz ellen,

különösen gyermekeknek, kik a keserű Chinint másképp bevenni nem képesek, a

Chinin-csokoládé

és a

Chinin-cukor

Rozsnyay M. gyógyszerésztől Zombán, Tolnamegyében melyeket a magyar orvosok és természetvizsgálók nagygyűlése

FIUMÉBAN

pályadíjjal koszoruzott.

Kapható vagy megrendelhető a birodalom minden jó-hírű gyógyszer-tárában.

A hamisításoktól óvakodni kell!

Mindenki csak a Rozsnyay M.-féle pályakoszoruzott készítményt kérje és fogadja el.

Világkiállítási érmek

öntött czimtáblák vasutak, gyárak, irodák és lakások számára, czimek, ház- és ajtószámok, betűk, czimerek, biztosító-táblák és egyéb czimfestő-munkák a legjütányosabban készítettnek

ERBER J.

czimtábla-gyárában Pesten, 3 korona-utca 18. sz.

Sokat nyertem

tisztelt tanár ur, és ezt egyedül az Ön legajánlatraméltóbb lottojáték-utasításának köszönhetem.

Pozsony.

Tiszteletteljesen

Czáppy Julia grófnő.

Kérdezősködésekre jelesnek bizonyult játék-utasítására vonatkozólag **R. v. Orlicé** tanár Berlinben Wilhelmstrasse 125.

azonnal és ingyen

készséggel válaszol.

Eddig lefoglalva.

Die Liebschaften Napoleon III., német eredeti kiadás, 5 rész, (Les amours d Napoléon III.) 3 frt.

Die weiblichen Reize, igen érdekes, sok képpel, epochalis mű dr. Lawestől. 1 frt.

Az összeg beküldése mellett kapható

LÖBENSTEIN L.

export-könyvkereskedésében

HAMBURG, 36. Neuer Steinweg.

Ingyen és bérmentve

küldi szét a legújabb

lotto-nyereményjegyzéket

R. v. Orlicé, a mennyiségtan tanára Berlinben, Wilhelmstrasse 5. Kérdezősködésekre azonnal válaszoltatik.

*) Az ily kérdezősködések mindenkinek csak ajánlható.

Hôtel Mihalek

Pesten.

Alulírott jelenti a n. é. közönségnek, hogy az ő saját házáat, **servita-téren 7. szám alatt** szállodára alakította át és legpompásabban berendezte.

Szoba ára: 1—3 frt 50 krig.

Mihalek F.,
szálloda-tulajdonos.

Előfizetési felhívás a

„KIS LAP”

sok gyönyörű képpel megjelenő gyermek-folyóíratra.

Megjelen minden vasárnap 16 oldalon.

Előfizetésiára: Negyedévre fr. 1.20, fél évre 2.40, egész évre 4.80

Alulírott bátorkodom ezennel tisztelettel közüldömásra hozni, hogy én a

Lipótváros, harminczad-utca 1. szám alatt lévő

Kozmata és társa-féle

fényképészeti műtermet átvettem és azt a legújabb izlés szerint a nagyérdemű közönség teljes kényelmére berendeztem.

Ezuttal ajánlom magamat mindennemű fényképek, u. m. **Aquarel, Chromo, olajban festett képek** és a külföldön oly tetszésben lévő **brillantín-képek** elkészítésére, tiszta és sikerült munkáérti jótállás mellett, bátor vagyok minden további dicsérés mellőzésével csupán a kiállított képekre utalni és becses látogatásért esedezni.

DÉCSEY EDE, fényképész.